

Sagatavota programma un mācību materiāli medijpratībā

IK ANDRIS BĒRZIŅŠ

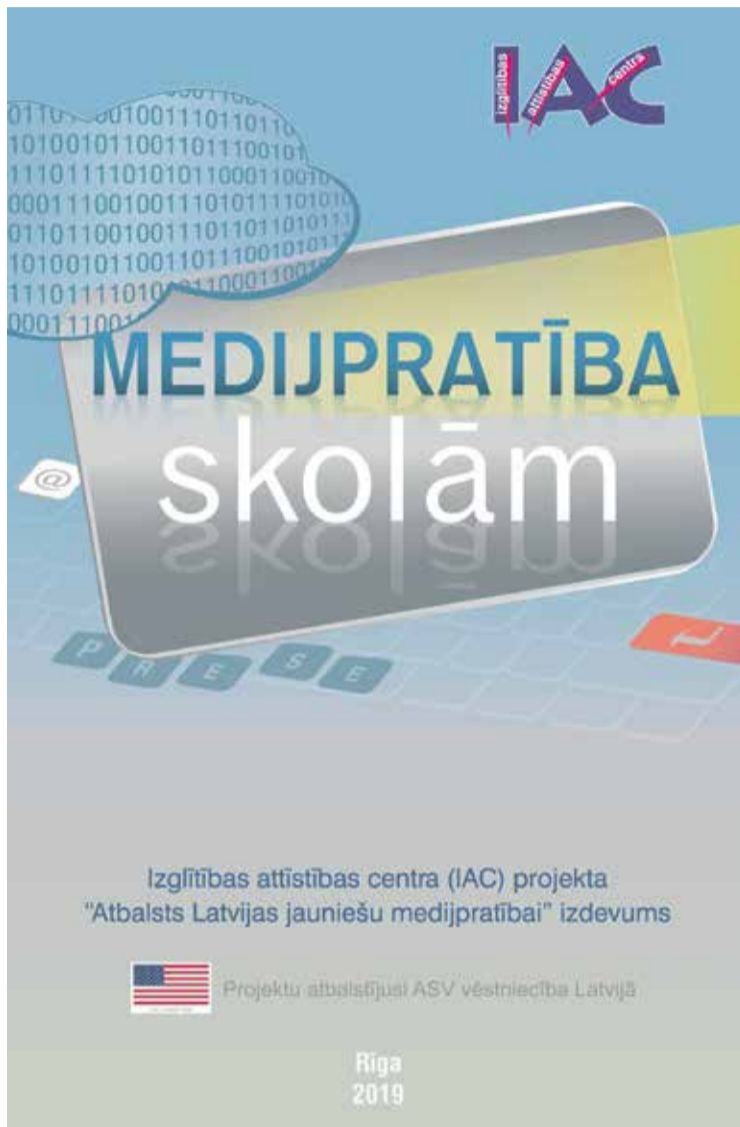
Jau vairākus gadu desmitus mēs dzīvojam arvien pieaugošā milzīgā informācijas plūsmā, kas gāžas pār 21. gadsimta pasauli. Šī plūsma ir kā savdabīgs ēdiens, ūdens un gaiss, ko pārbagāti piemēro katram vecumam, individuālai gaumei, sociālajam slānim, dažādām zināšanu, sapratnes, gudrības pakāpēm. Viss mainās tādos tempos un apjomos, ka cilvēki, kas līdz šim pamatā pieraduši ticēt publicēto datu patiesumam, arvien vairāk saskaras ar mānīšanos, viltojumus un blefošanu.

Tā ir pārdomāta cīņa par prātiem, emocijām, domām, izvēlēm, darbībām. Tas notiek ne tikai informācijas laukā, bet plaši izplatīts paņēmieni praktiski visās dzīves jomās. Nežēlīgā dzīves skola galā visu jau noliek pie vietas. Cilvēku skaits, kas nekam vairs netic, pieaug kā sēnes pēc lietus. Sabiedrības uzdevums visos laikos bija izlikt dažādus brīdinājuma un STOP signālus. Reizēm var tikai pabrīnīties, kāpēc šie signāli vai palīdzība netiek sniegti laikus. Konkrētā gadījumā ir runa par medijpratību. ASV to māca jau kādus trīsdesmit gadus. Latvijas izglītības sistēmā līdz šim – fragmentāri. Vajadzība pēc tās ir acīmredzama. Tāpēc apsveicami, ka projektu „Atbalsts Latvijas jauniešu medijpratībai”, kurš īstenots no 2017. gada oktobra līdz 2019. gada februārim, finansāli atbalstījusi ASV vēstniecība Latvijā.

Projekta mērķis – stiprināt demokrātiskās vērtības Latvijas sabiedrībā, sekmējot jauniešu medijpratību.

Projekta komandas vadītāja Iveta Vērse, ekspertes Daina Zelmene, Ingūna Irbīte, asistente Līga Puniņa un grāmatvede Aija Rusiņa no Izglītības attīstības centra (IAC).

Projekta nepieciešamību apstiprināja fakts, ka tam pieteicās lielāks skolu skaits, nekā bija plānots. Ņemot vērā projekta resursus un finanses, projektā aktīvi strādāja: Baltinavas vidusskola, Daugavpils 9. vidusskola, Daugavpils 12. vidusskola, Daugavpils Vienības pamatskola, Draudzīgā aicinājuma Liepājas pilsētas 5. vidusskola, Gulbenes 2. vidusskola, Jelgavas Spīdolas Valsts ģimnāzija, Kuldīgas Centra vidusskola, Līvānu 1. vidusskola, Madonas pilsētas vidusskola, Riebiņu vidusskola, Rīgas 64. vidusskola, Rugāju novada vidusskola, Tukuma 2. vidusskola, Varakļānu vidusskola, Ventspils 4. vidusskola. Šīs skolas ieguva projekta atbalsta skolu statusu.

Izglītības attīstības centra (IAC) projekta „Atbalsts Latvijas jauniešu medijpratībai” izdevums

Projektu atbalstījusi ASV vēstniecība Latvijā

Rīga
2019

Šīs skolas kļuvas par resursu centriem medijpratības jautājumu apguvē. Sadarbībā ar mediju un izglītības jomas ekspertiem tika izveidotas divas medijpratības programmas un materiāli, apobēta to integrēšana mācību un audzināšanas darbā, kā arī veikta programmas ietekmes izvērtējums.

Paveikto raksturo daži skaitļi. Piemēram, projekta apbācībā iesaistīto skaits – vairāk nekā 6800 pamatskolu un 5500 vidusskolu audzēkņu, 13 pedagogu un 1000 vecāku visā Latvijā.

Pedagogiem atbalsta skolās notika septiņi izglītojoši semināri, kuros piedalījās 302 pedagogi no citām 84 izglītības iestādēm.

Semināri notika Ventspilī, Jelgavā, Līvānos, Madonā, Daugavpilī, Kuldīgā un Baltinavā.

Š. g. 21. februārī notika projekta noslēguma un ilgtspējas plānošanas konference „Medijpratības perspektīva izglītībā”.

Konferences atklāšanā domas par projekta gaitu un medijpratības nozīmi izteica IAC direktore un projekta vadītāja I. Vērse, ASV vēstniecības Latvijā preses atašēja Šanona Ričija (*Shannon Ritchie*), Kultūras ministrijas Mediju politikas nodaļas eksperte Klinta Ločmele.

Š. Ričija uzsvēra, ka par projekta gaitu informējusi savus kolēģus, mediju profesionāļus, kuri ļoti atzinīgi novērtējuši projektā paveikto.

Dr. sc. comm. K. Ločmele pārliecinoši pamatoja medijpratības nozīmību mūsdienu informācijas vidē.

Projekta satura ekspertes Ingūna Irbīte un Daina Zelmene sniedza ieskatu projekta skolēnu medijpratības izpētes rezultātos un medijpratības programmas izmantošanas iespējās mācību un audzināšanas darbā.

ASV Mediju lietotprasmes centra (*Center for Media Literacy (CSO)*) prezidentes un mediju lietotprasmes ekspertes Tesas Džollsas (*Tessa Jolls*) uzstāšanās tēma „Paradigmas maiņa: kāpēc mūsdienu globālajā mediju kultūrā ir tik liela nozīme medijpratībai un informācijpratībai”. Viens no T. Džollsas uzrunas spilgtākajiem secinājumiem, kas atgādina patiesību par to, ka mūsdienās notiek neredzamais karš, ir tas, ka „pilsoņi ir pirmās aizstāvju līnijas, kuriem uzbrūk ar sociālo plašsaziņas līdzekļu palīdzību”. Tāpēc lektore aicinā-

ja mācīt un mācīties, pirmkārt, kritiski domāt; otrkārt, izteikt savus viedokļus un būt atbildīgiem; treškārt, iesaistīties un būt aktīviem pilsoņiem.

Projektā izstrādāts elektroniskais krājums „Medijpratība skolām” (<http://www.iac.edu.lv/assets/Publications/Medijpratiba-skolam-IAC-2019.pdf>)

Tas piedāvā:

- ◆ medijpratības programmu,
- ◆ aktivitāšu aprakstus un darba lapas,
- ◆ sniedz ieskatu jauniešu medijpratības novērtējumā,
- ◆ aplūko projekta skolu pieredzi,
- ◆ iepazīstina ar projekta ekspertu un dalībnieku ieteikumiem,
- ◆ informē par aktuālākajiem medijpratības resursiem.

Izdevums paredzēts izmantošanai darbā ar skolēniem pamatskolas un vidusskolas posmā. Materiāli noderēs valodu jomas, sociālās un pilsoniskās jomas, kā arī citu jomu mācību priekšmetu skolotājiem, klašu audzinātājiem, fakultatīvo un interešu izglītības nodarbību pedagogiem un citiem interesentiem. Krājumā pieejami arī medijpratības materiāli krievu un angļu valodā.

Izglītības attīstības centra (IAC) projekta komanda aicina izmantot izveidoto elektronisko krājumu „Medijpartība skolām”, kas pieejams IAC mājaslapā www.iac.edu.lv sadaļā „Izdevumi”.

Projektu atbalsta ASV vēstniecība Latvijā

Ventspils iela 51, Liepāja, LV-3405, tālr.: +371 63441110, e-pasts: lvt@lvt.lv, www.lvt.lv

PIKC “Liepājas Valsts tehnikums” plānotā uzņemšana 2019. gadā:

<p>Pēc 9. klases</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tērpu izgatavošanas un stila speciālists (4 gadi) • Frizieris - stilists (4 gadi) • Reklāmas pakalpojumu komercdarbnieks (4 gadi) • Rūpniecības komercdarbnieks (4 gadi) • Grāmatvedis (4 gadi) • Finanšu darbinieks (4 gadi) • Loģistikas darbinieks (4 gadi) • Viesmīlības pakalpojumu speciālists (4 gadi) • Pavārs (4 gadi) • Pavāra palīgs (3 gadi) • Konditora palīgs (3 gadi) • Kokapstrādes iekārtu operators (3 gadi) 	<p>Paveikto raksturo daži skaitļi. Piemēram, projekta apbācībā iesaistīto skaits – vairāk nekā 6800 pamatskolu un 5500 vidusskolu audzēkņu, 13 pedagogu un 1000 vecāku visā Latvijā.</p> <p>Pedagogiem atbalsta skolās notika septiņi izglītojoši semināri, kuros piedalījās 302 pedagogi no citām 84 izglītības iestādēm.</p>	<p>Pēc 12. klases</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pavārs (1,5 gadi) • Konditors (1,5 gadi) • Frizieris (1 gads)
---	--	--

Informatīvā diena 11. aprīlī!

PROFESIONĀLĀS IZGLĪTĪBAS KOMPETENCES CENTRS

LIEPĀJAS VALSTS TEHNIKUMS